

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи
проф. М.Р. Гжегоцький

“ ” _____ 2020 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»
(англійська мова навчання)
підготовки фахівців
рівня вищої освіти «магістр»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 222 «Медицина»**

Основна компонента

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
українознавства
Протокол № 1
від «30» серпня 2020 р.
Завідувач кафедри
доц. Єщенко Т.А. _____

Затверджено
профільною методичною комісією
з гуманітарних дисциплін
Протокол № 1
від «30» серпня 2020 р.
Голова профільної методичної
комісії
Доц. Єщенко Т.А. _____

Робоча навчальна програма дисципліни «Українська мова як іноземна (англ.)» для студентів 1 - 2 курсів медичного факультету англomовного відділення, які навчаються за спеціальністю 222 «Медицина» (ОСНОВНА КОМПОНЕНТА) укладена ст. викл. Дрогомирецькою М. М., викл. Жангазиною Р. Т. на підставі примірної програми навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна», що затверджена ДУ «Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України 16.04.2018 р. та навчальної програми, затвердженої профільною методичною комісією (протокол №1 від 30 серпня 2018 року).

**Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни н
а 2019/2020 навчальний рік**

№/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
		<i>30 серпня 2019 року, протокол №1</i>	

Завідувач кафедри українознавства _____ доц. Єщенко Т. А.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна»
 відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня*
 галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина»
 освітньої програми *магістра медицини*

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			СРС	Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних				
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: «Українська як іноземна» <i>Змістових модулів 2</i>	7 кредитів / 210 год.	0	64	146	1 курс (1 семестр)	залік
Назва дисципліни: «Українська як іноземна» <i>Змістових модулів 2</i>	4,6 кредитів / 140 год.	0	36	54	1 курс (2 семестр)	залік
Назва дисципліни: «Українська як іноземна» <i>Змістових модулів 2</i>	2,7 кредитів / 82 год.	0	32	50	2 курс (1 семестр)	залік
Назва дисципліни: «Українська як іноземна» <i>Змістових модулів 2</i>	3,6 кредитів / 108 год.	0	38	70	2 курс (2 семестр)	іспит

Опис навчальної дисципліни (анотація) «Українська мова як іноземна»

Як навчальна дисципліна «Українська мова як іноземна»:

а) передбачає формування вимови звуків та позначення їх літерами, граматичних категорій різних частин мови, способів українського словотвору, будови різних типів речень;

б) створює базу використання лексичного мінімуму рівня мінімальної комунікативної достатності, що обслуговують в основному повсякденне і соціально-культурну сфери спілкування;

в) закладає основи володіння основними видами мовленнєвої діяльності (аудіювання, діалогічне і монологічне мовлення, читання, письмо і говоріння) і формування мінімальних навичок й умінь фахового спілкування;

г) закладає основи знань медичної термінології, з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» є сучасна

українська літературна мова з урахуванням адаптаційного, соціокультурного, комунікативного, загальнонаукового і фахового компонентів, представлених основними видами мовленнєвої діяльності інокомунікантів; норми сучасної української літературної мови, мовленнєвий етикет і культура спілкування; актуальні комунікативні ситуації, репрезентовані відповідними мовленнєвими актами й інтенціями ними програмами.

Міждисциплінарні зв'язки: інтегрується з дисциплінами *гуманітарного, природничого й суспільного* спрямування та на рівні використання фахової нормативної лексики перебуває у когерентному зв'язку з дисциплінами *медичного, стоматологічного та фармацевтичного* профілю.

Мета і завдання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна».

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» полягає в досягненні *кінцевих завдань навчання*, які є базою для побудови її змісту. Кінцевими завданнями дисципліни у вищих медичних навчальних закладах уважаються практичне володіння мовою на I середньому рівні, достатньому для здійснення пізнавальної діяльності в соціокультурній і навчально-професійній сферах, що реалізується за допомогою комплексного підходу до підготовки майбутніх спеціалістів і передбачає взаємодію комунікативних, освітніх і виховних цілей. *Комунікативна мета* є основною й передбачає системний багатокomпонентний опис цілей комунікативно-орієнтованого навчання, в основу якого покладено модель мовленнєвої поведінки носія української мови. При цьому мова є засобом адаптації в чужому для інокомуніканта середовищі та засобом формування духовно багатой вторинної мовної особистості з високим рівнем мовленнєвої компетентності та з готовністю до освітньої діяльності в умовах вищої школи. Реалізації основної мети підпорядковані: *практична мета*: формування у студентів комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та фахово зорієнтованої компетентностей, що забезпечать уміння ефективно використовувати українську мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та фахового спілкування; *когнітивна мета*: формування когнітивної компетентності у взаємозв'язку з іншими видами компетентностей; *мотиваційно-розвивальна мета*: формування й розвиток мотивації донавчальної діяльності та позитивного ставлення до мови й культури країни, мова якої вивчається; *освітня мета*: формування здатності до навчально-пізнавальної діяльності, наукової та професійної підготовки, саморозвитку й самовдосконалення, що забезпечить успішне користування українською мовою, як компонентом професійного становлення; *виховна мета*: формування гуманістичного та науково обґрунтованого ставлення до професійної діяльності; активної позиції медичного / фармацевтичного фахівця; почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством; ціннісних орієнтацій і високої культури міжнародних взаємовідносин; духовної та фізичної досконалості, моральності; поваги до України й українців; розвиток індивідуальних здібностей і творчого мислення. Загальна мета опанування української мови як іноземної є комплексною: практична (комунікативна), освітня й виховна. Розв'язання освітнього й виховного завдань визначається змістом (тематикою) культурологічних, загальноосвітніх, наукових та професійно зорієнтованих текстів і досягається лише при належному рівні володіння мовою. Саме це визначає практичну (комунікативну) мету як основну.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни, відповідно до поставленої мети, слід уважати: формування в чужоземних студентів комплексу компетентностей (інтегральних, загальних, спеціальних) з метою оволодіння українською мовою; сприяння адаптації студентів-іноземців до життя й навчання в умовах українськомовного середовища; формування умінь використовувати загальнонавчальну і професійну лексику та граматичні конструкції в комунікативних актах згідно з певними інтенційними програмами, вимогами до мовленнєвої діяльності, типами організації текстів-дискурсів, ситуацій і тем спілкування; створення й розвиток позитивної мотивації до навчальної діяльності іноземних громадян, активізацію пізнавальної діяльності, розвиток креативних здібностей; підготовка інокомунікантів до самостійної навчальної діяльності, самоконтролю та рефлексії в умовах

освітнього процесу у вищій школі; формування здатності до самооцінки й самовдосконалення; становлення професійно компетентного фахівця; виховання поваги до українського народу, його традицій, звичаїв і цінностей, української національної культури й історії. Вирішення перелічених завдань у процесі вивчення української мови як іноземної забезпечує реалізацію комунікативних потреб студентів у різних сферах спілкування: побутовій; соціально-культурній; загальнонауковій; навчально-професійній.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандартах вищої медичної та фармацевтичної освіти і Загальноосвітньому стандарті з української мови як іноземної). Згідно з вимогами Стандартів, дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**: - *інтегральних*: здатність розв'язувати типові / складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у процесі навчання чи в окремій сфері побутової / професійної діяльності, що передбачає застосування мовнокомунікативних знань, умінь і навичок; інтенційних програм, стратегій і тактик українськомовного спілкування; - *загальних* (т. зв. *універсальних*): здатність здобувати сучасні знання; спілкуватися іноземною мовою; здатність генерувати нові ідеї (творчість); здатність опрацювати й аналізувати інформацію, отриману з різних джерел; здатність застосовувати набуті знання у відповідних комунікативних (практичних) ситуаціях; здатність абстрактно мислити, аналізувати й синтезувати; здатність працювати в команді;

- *спеціальних* (*фахових, предметних*): здатність відтворювати вже відомі й розпізнавати нові лексичні одиниці, використовувати їх у відповідних комунікативних ситуаціях; пояснювати значення загальнонавчаних слів, професіоналізмів, загальнонаукових і спеціальнонаукових термінів (*лексичний рівень*); здатність граматично правильно утворювати словосполучення, речення та модифікувати їх у текст як логічно завершену послідовність; відповідати на запитання й формулювати їх відповідно до прочитаного чи прослуханого тексту (*граматичний рівень*); здатність вільно, правильно й ефективно користуватися мовними засобами в широкому діапазоні побутових, соціокультурних, науково-навчальних, професійно орієнтованих тем, уміло співвідносячи їх із граматичним аспектом; упорядковувати та накопичувати загальні відомості про особу, предмет, явище, процес, подію тощо; дискутувати стосовно запропонованої проблеми (*текстотвірний рівень*); здатність сприймати на слух зміст повідомлення на конкретну тему, аналізувати й пояснювати семантику окремих фрагментів тексту і значення тих ключових одиниць, що виокремлюють особливості тематичного змісту (*аудіювання – монологічне мовлення*); здатність читати з високим ступенем самостійності, адаптуючи стиль і швидкість читання до запропонованого тексту; зіставляти основну та другорядну інформацію тексту й узагальнювати його зміст, визначати тему й ідею, розуміти логічну схему розгортання подій, оцінювати щось / когось; використовувати різні стратегії та види читання (ознайомлювальне, вивчальне, проглядальне, пошукове, реферативне) відповідно до визначеної комунікативної ситуації; здатність розробляти план текстів (простий, називний, вільний, складний); конспектувати на слух та встановлювати інтенційні програми тексту (повідомлення, констатацію, аргументацію) з опорою / без опори на вербальні засоби; записувати відомості про побачене чи прочитане з елементами кількісної та якісної характеристики, оцінки з використанням типізованих композиційних компонентів (вступу, розгортання теми, висновків) – *письмо*; здатність обмінюватися інформацією, пов'язаною з побутовими, навчальними та професійними обов'язками; продукувати монологічні висловлювання, що містять чіткий, детальний опис і презентацію конкретних і абстрактних об'єктів, пов'язаних зі сферою власних інтересів; вести розповідь про актуальні для мовців події в усіх видо-часових

ракурсах, висловлювати роздуми, що потребують міркування, послідовної аргументації з елементами додаткової деталізації та відповідними прикладами, оцінками й висновками (*говоріння – монологічне мовлення*); здатність організувати інформативний діалог з елементами прескриптивного діалогу, діалог-дискусію, використовуючи розвинену тактику мовленнєвого спілкування (починати й закінчувати розмову в ситуаціях різного ступеня складності, вербально та за допомогою невербальних засобів спілкування, реалізовувати комунікативні завдання; уточнювати деталі повідомлення співрозмовника, підхоплювати й розвивати його думку, аргументувати й рекомендувати власні судження, враховуючи «дистанції» у спілкуванні; забезпечувати психологічний комфорт, узагальнювати) – (*говоріння – діалогічне мовлення*).

Деталізацію компетентностей, відповідно до дескрипторів НРК, подано в нижчезазначеній формі:

Матриця компетентностей

№ /п	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1.	Власне мовна компетентність	Знання базових лексичних одиниць і володіння певними формальними правилами їхньої трансформації в граматично правильне осмислене висловлювання	Використання базових лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних, орфографічних, пунктуаційних знань; достатнього обсягу словникового запасу інокомуніканта	Здатність спілкуватися в повсякденному і/або навчально професійному середовищі українською мовою	Досвід самостійної предметної діяльності: навчально пізнавальної, аналітичної, синтетичної тощо, здатність до самоосвіти та професійного розвитку
2.	Мовленнєва / прагматична компетентність	Здатність здобувати знання про мовний матеріал задля розуміння чужих і синтезу власних програм мовленнєвої поведінки	Уміння використовувати засоби мови залежно від сфери та ситуацій; спілкування, редагувати власне й чуже мовлення	Здатність розкривати і реалізувати комунікативні наміри мовця у різних умовах спілкування; адекватно використовувати висловлювання в певних мовленнєвих актах відповідно до інтенцій	Здатність до контролю, самоконтролю й аналізу результатів мовленнєвої діяльності
3.	Комунікативна компетентність	Знання вербальних і невербальних засобів і способів висловлення думок, почуттів	Уміння доцільно використовувати засоби мови в практиці живого спілкування, виправдано	Здатність встановлювати і підтримувати контакт зі співрозмовником, змінювати мовленнєву поведінку залежно від комунікативної ситуації	Досвід особистої відповідальності за власну комунікативну поведінку; вимогливість до власного мовлення та культури спілкування
у різних сферах спілкування відповідно до ситуацій і тем спілкування, мовленнєвих актів, інтенційних програм, типів комунікативної організації дискурсу тощо			Добирати вербальні та невербальні засоби для вирішення тих чи інших комунікативних завдань у різних сферах і ситуаціях спілкування		

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

1) володіння мовою щоденного спілкування та/або спеціальності як результат сформованих комунікативно-мовленнєвої, лінгвістичної, дискурсивної, соціокультурної та діяльнісної компетентностей; адаптація студентів-іноземців до життя й навчання в умовах українськомовного середовища;

2) уміння використовувати загальнонавчальну і професійну лексику, граматичні конструкції в комунікативних актах згідно з певними інтенційними програмами, вимогами до мовленнєвої діяльності, типами організації дискурсу, ситуацій і тем спілкування;

3) створення й розвиток позитивної мотивації до навчання та креативних здібностей іноземних громадян; активізація їхньої пізнавальної діяльності;

4) уміння планувати та здійснювати власну освітню діяльність в умовах кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS) організації навчального процесу;

5) здатність до самооцінки й самовдосконалення, професійного росту;

6) виховання поваги до України, українського народу, його традицій, звичаїв і цінностей, національної культури й історії.

Результати навчання дисципліни

Практичне володіння мовою на I середньому рівні (B1), достатньому для здійснення пізнавальної діяльності в побутовій, навчально-професійній і соціокультурній сферах, що реалізується за допомогою комплексного підходу до підготовки майбутніх спеціалістів і передбачає взаємодію комунікативних, освітніх і виховних цілей.

Формування моделі мовленнєвої поведінки носія української мови в процесі щоденного спілкування. Репрезентація мови як засобу адаптації в чужому для інокомуніканта середовищі та формування духовно багаті вторинної мовної особистості, яка характеризується високим рівнем мовленнєвої компетентності та готовністю до освітньої діяльності в умовах вищої школи.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна»

Дисципліна «Українська мова як іноземна» вивчається на I–II курсах. Розподіл змісту навчального матеріалу здійснено на основі комунікативно-тематичного принципу та компетентнісного підходу до викладання української мови як іноземної. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 840 год. (28 кредитів). Програма структурована на модулі, змістові модулі, теми. Передбачено такі види навчальних занять як практичні заняття та самостійна позааудиторна робота студентів. Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS).

Програма дисципліни структурована на модулі, до складу яких входять блоки змістових модулів:

Структура навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна»

	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
Лекцій		Практичних занять				
Модуль 1	11,6 кредитів ECTS / 350 год.	0	120 год.	200 год.	1 курс	залік
Модуль 2	6,3 кредитів ECTS/190 год.	0	70 год.	120 год.	2 курс	іспит
За семестрами						
<i>Змістовий модуль 1</i>	7 кредитів / 210 год.	0	64	146 год	I семестр	залік

<i>Змістовий модуль 2</i>	4,6 кредитів / 140 год.	0	36	54 год	II семестр	залік
<i>Змістовий модуль 3</i>	2,7 кредитів / 82 год.	0	32	50 год	III семестр	залік
<i>Змістовий модуль 4</i>	3,6 кредитів / 108 год.	0	38	70 год	IV семестр	іспит

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» є забезпечення іноземних студентів мовними знаннями, вміннями та навичками у різних видах мовленнєвої діяльності, формування й удосконалення вмінь та навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, аудіювання та говоріння) науково-навчальної, соціально-культурної та навчально-професійної сфери спілкування, формування цілісної системи знань студентів про мову, збагачення словникового запасу іноземців, розвиток усного й писемного, монологічного та діалогічного професійного мовлення.

Реалізація мети передбачає формування у студентів комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та фахово зорієнтованої компетентностей, що забезпечать уміння ефективно використовувати українську мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та фахового спілкування; формування когнітивної компетентності у взаємозв'язку з іншими видами компетентностей; формування й розвиток мотивації до навчальної діяльності та позитивного ставлення до мови й культури країни, мова якої вивчається; формування здатності до навчально-пізнавальної діяльності, наукової та професійної підготовки, саморозвитку й самовдосконалення, що забезпечить успішне користування українською мовою, як компонентом професійного становлення; формування гуманістичного та науково обґрунтованого ставлення до професійної діяльності; активної позиції медичного / фармацевтичного фахівця; почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством; ціннісних орієнтацій і високої культури міжнаціональних взаємовідносин; духовної та фізичної досконалості, моральності; поваги до України й українців; розвиток індивідуальних здібностей і творчого мислення.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська мова як іноземна» є:

- формування слухово-вимовних навичок з урахуванням основних особливостей фонетичної системи і артикуляційної бази української мови;
- вивчення основ медичної термінології шляхом опрацювання оригінальних та адаптованих медичних текстів українською мовою; – формування мінімальних умінь реалізовувати певні типи і види мовленнєвих інтенцій у вербальній формі та відповідно до норм української мови;
- формування навичок комунікації у професійній сфері, моделювання діалогу «лікар-пацієнт»;
- ознайомлення з основними зразками медичної документації та рекомендаціями щодо їх оформлення;
- сприяння адаптації студентів-іноземців до життя й навчання в умовах українськомовного середовища;
- створення й розвиток позитивної мотивації до навчальної діяльності іноземних громадян, активізацію пізнавальної діяльності, розвиток креативних здібностей;

1.3. Компетентності та результати навчання.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

загальні:

- володіння культурою мислення, бути здатним до аналізу, узагальнення інформації, володіти культурою усного та писемного мовлення;
- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння високою мотивацією до виконання професійної діяльності;

спеціальні (предметні):

- володіння вимовними навичками і навичками аудіювання, говоріння, читання та письма у рамках тем, що вивчаються;
- використання отриманих знань у різноманітних ситуаціях іномовного спілкування (вісти діалоги у рамках вивчених тем, будувати в усній та письмовій формі монологічні висловлювання з вивчених проблем, читати навчальні тексти українською мовою, працювати з різними іншомовними джерелами інформації, словниками).

Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні особливості фонетичної системи і артикуляційної бази української мови;
- основи граматики української мови;
- граматичні конструкції та моделі, що використовуються для характеристики предмета та процесу за різними ознаками (складом, будовою, структурою, функціями, призначенням і т.д.);
- основи медичної термінології;
- стандартні (типові) моделі професійного діалогу «лікар-пацієнт».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **уміти:**

- читати українською мовою відповідно до орфоепічних норм сучасної української літературної мови;
- писати під диктування слова, словосполучення і речення;
- визначати частини мови і їх граматичні ознаки, правильно поєднувати (узгоджувати) частини мови, будувати прості і складні речення;
- сприймати на слух і переказувати українською мовою початкові відомості із предметів, які вивчаються;
- вживати граматичні конструкції та моделі, що характеризують предмети та процеси за різними ознаками (складом, будовою, структурою, функціями, призначенням і т.д.);
- застосовувати стандартні мовленнєві моделі професійного діалогу «лікар-пацієнт» у навчальній та реальній комунікації.

Також студенти повинні **володіти:**

- особливостями різних функціональних стилів;
- основними видами роботи з текстом, зокрема основами техніки перекладу тексту;
- особливостями застосування мовних та мовленнєвих засобів у різних комунікативних ситуаціях;

основами оформлення медичної документації та ділового листування (оформлення анкет, резюме, заяв, виписок тощо).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 25 кредитів ЄКТС 750 годин.

3. Структура навчальної дисципліни

**Тематичний план практичних занять з української мови як іноземної
для студентів факультету підготовки іноземних громадян
(спеціальність 222 «Медицина»)**

І курс

Теми практичних занять до Модуля № 1 Вступний граматико-комунікативний курс української мови як іноземної.

Змістовий модуль 1. Соціокультурні засади комунікативної компетентності (вступний фонетико-граматичний курс)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Фонетика. Орфоепія. Як тебе звати? Як справи? Слова етикету.	4
2.	Іменник. Істоти і неістоти. Категорія роду і числа. Кількісні числівники. Особові займенники. Сполучник. Людина. Частини тіла.	10
3.	Займенник. Особові, присвійні та питальні займенники. Займенники «себе» та «свій». Моя сім'я. Назви професій.	6
4.	Прикметник. Рід і число прикметників. Вираження ознаки предмета чи особи за допомогою прикметників. Риси характеру. Кольори. Мій друг.	6
5.	Порядкові числівники. Питання порядкових числівників.	2
6.	Дієслово. Інфінітив. Дієвідміни дієслів.	6
7.	Часові форми дієслова. Питальні конструкції у дієсловах. Запитання «коли?». Прислівники часу. Пори року.	6
8.	Дієслова, які вживаються в особовій формі з інфінітивом («бути», «могти», «хотіти», «любити»)	2
9.	Знахідний відмінок. Вираження об'єкта дії за допомогою займенників та іменників у знахідному відмінку. Прийменники знахідного відмінка. Запитання «коли?». Дні тижня.	8
10.	Категорія виду дієслова. Дієслова руху і знахідний відмінок. Питання «куди?»	4
11.	Місцевий відмінок. Прийменники місцевого відмінка. Вираження місця дії. Запитання «де?», «коли?». Назви місяців. Година.	6
12.	Вираження прохання, побажання, наказу за допомогою дієслів у формі наказового способу. Звертання. Заклади громадського харчування. У їдальні, кав'ярні.	2
13.	Модульний контроль №1	2
	Разом за змістовим модулем 1	64 год

Змістовий модуль 2. Іntenційно-комунікативна основа мовленнєвої діяльності (комунікативна граматики української мови як іноземної)

1.	Родовий відмінок. Вираження наявності або відсутності предмета чи особи. Вживання родового відмінка після заперечення.	2
2.	Прийменники родового відмінка.	1
3.	Родовий відмінок для вираження приналежності.	1
4.	Числівники у родовому відмінку. Питання «скільки?»	2
5.	Родовий відмінок. Частина від цілого.	2
6.	Вираження відстані й напрямку руху у родовому і знахідному відмінках. У місті. У громадському транспорті.	2

7.	Орудний відмінок. Прийменники орудного відмінка.	2
8.	Вираження засобу пересування за допомогою іменників в орудному відмінку. Види транспорту. В аеропорту. На вокзалі.	2
9.	Вираження засобів користування за допомогою іменників в орудному відмінку. Дієслова «користуватися», «займатися», «цікавитися».	2
10.	Дієслова «зустрічатися», «знайомитися»	2
11.	Дієслова «бути», «стати», «працювати» в орудному відмінку. Моя майбутня професія. Дозвілля. Хобі.	2
12.	Давальний відмінок. Вказівка на адресата дії у давальному відмінку.	2
13.	Давальний відмінок для вираження віку.	2
14.	Прислівники «треба» та «потрібно» у давальному відмінку.	1
15.	Вживання дієслів «подобатися», «сподобатися».	1
16.	Квартира. Дім. Вираження місця дії та способу дії.	1
17.	Дім і побут. Оренда житла. Комунальні послуги. Вираження часу дії, міри і ступеня дії. Ступені порівняння прикметників.	1
18.	Яким я уявляю своє майбутнє. Порівняння ознаки предметів, осіб, станів.	1
19.	Зимові свята в Україні. Порівняння ознаки дії.	1
20.	Весняні свята в Україні. Вираження кількості предметів та осіб. Уживання основних відмінкових форм простих кількісних числівників.	1
21.	Державні свята. Вираження ознаки особи або предмета щодо їхнього порядку при лічбі. Уживання простих порядкових числівників.	1
22.	Географічні відомості про Україну. Вираження напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку й дієслів руху без префіксів.	1
23.	Суспільно-політичне життя України. Вираження напрямку руху за допомогою іменників у родовому відмінку й дієслів руху з префіксами.	1
24.	Містами України. Київ – столиця України. Вираження часу за допомогою прийменникових конструкцій з іменниками в родовому відмінку (коли? до чого? під час чого? після чого?)	1
25.	Цікаве про Україну. Цифри й факти. Вираження кількості предметів або осіб (складений числівник). Узгодження кількісних числівників з іменниками у родовому відмінку (скільки кого? скільки чого?).	1
26.	Модульний контроль № 2	2
	Разом за змістовим модулем 2	36

**Тематичні плани самостійної позааудиторної роботи з української мови як іноземної
для студентів факультету підготовки іноземних громадян
(спеціальність 222 «Медицина»)**

I курс

**Тематичний план самостійної позааудиторної роботи до Модуля № 1 Вступний
граматико-комунікативний курс української мови як іноземної.**

**Змістовий модуль 1. Соціокультурні засади комунікативної компетентності (вступний
фонетико-граматичний курс)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Я - студент	4
2.	Моя група	4
3.	Знайомство	6
4.	Мій друг (знайомий, член сім'ї).	6
5.	Моя сім'я	2
6.	Мої домашні тварини	2
7.	Пори року в Україні	2
8.	Моя улюблена пора року	2
9.	Погода в моїй рідній країні	2
10.	Навчання в університеті	2
11.	Я у новому місті	2
12.	Аудиторія	6
13.	Одяг і взуття	4
14.	Улюблена їжа в Україні	4
15.	У бібліотеці	4
16.	Цікава книжка	4
17.	Наш факультет	4
18.	Деканат	4
19.	У кінотеатрі	4
20.	Улюблений фільм	4
21.	Мій ранок	4
22.	Улюблені місця	4
23.	Мої обов'язки.	4
24.	Хобі	4
25.	Розклад	4
26.	Праця і відпочинок.	2
27.	День народження	2
28.	Овочі і фрукти. Смакові властивості.	2
29.	Я вмію готувати! Моя улюблена страва.	2
30.	У ресторани, барі, піцерії.	2
31.	На пошті. У банку. У пункті обміну валют.	2
32.	У магазині.	2
33.	У аптеці.	2
34.	У лікарні.	2
35.	У книгарні. Купуємо канцелярське приладдя.	4
36.	На вокзалі	4

37.	У дорозі. У крамниці сувенірів.	4
	Усього годин	146

Змістовий модуль 2. Іntenційно-комунікативна основа мовленнєвої діяльності (комунікативна граматика української мови як іноземної)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Світ навколо нас	2
2.	Робочий день	2
3.	Вихідний день	2
4.	Зимові канікули	2
5.	Літні канікули	2
6.	Піша мандрівка містом. У таксі	2
7.	Біля квиткової каси	2
8.	Вільний час	2
9.	Меблі й побутова техніка.	2
10.	Побутові проблеми. Ремонт. У крамниці будівельних матеріалів.	2
11.	Сучасні професії.	2
12.	Мої плани на майбутнє.	
13.	Різдвяні традиції українців. Старий Новий рік. Водохреща.	2
14.	Великдень. Свято Матері.	2
15.	День Конституції. День Незалежності.	2
16.	Географічне положення України. Кліматичні умови.	2
17.	Україна. Економічні перспективи.	2
18.	Мандруємо визначними місцями Києва.	2
19.	Львів – культурна столиця України	2
20.	Сучасна музика в Україні	2
21.	Музеї Львова. Мистецтво.	2
22.	Визначні пам'ятки. З історії України. Давня історія. Населення. Національності. Меншини. Регіони (Буковина, Волинь, Карпати, Крим, Південь, Поділля, Полісся, Слобожанщина, Схід, Центр). Етнічні регіони.	2
23.	Українці за кордоном. Діаспора.	2
24.	Конструювання діалогів на тему «У лікаря».	2
25.	Види ліків.	2
26.	Народна медицина.	4
	Усього годин	54

МОДУЛЬ 1: 11,6 кредитів ECTS/350 год. 120 (ауд.) / 200 (самост).

Підсумковий контроль – залік.

Аудиторна робота – 33.3%, СРС – 66.7%

II курс

Теми практичних занять до Модуля № 2. Синтаксично-семантичні та функціональні особливості медичної термінології

Змістовий модуль 3. Синтаксис професійного мовлення лікаря

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1.	Просте речення. Суб'єкт і об'єкт. Повторення знахідного відмінка. Я іду в поліклініку.	2
2.	Вживання складних речень зі словами <i>хто, що</i> . Повторення місцевого відмінка. Відомі лікарі. (Гіппократ, Авіценна...).	2
3.	Вживання складних речень зі словами <i>якого, якої, яких, скільки</i> . Психологічні типи людей.	2
4.	Вираження мети дії (<i>навіщо?, з якою метою?</i>). Вживання складних речень зі словом <i>щоб</i> . Повторення категорії виду дієслів. Лікар, суспільство, держава.	4
5.	Вираження одночасності й послідовності дії. Вживання складних речень зі словами <i>коли; після того, як</i> . Повторення родового відмінка. Медицина України.	4
6.	Вираження умови. Вживання складних речень зі словами <i>якщо...то, якби...то</i> . Повторення прикметників. Ступені порівняння. Видатні українські лікарі.	4
7.	Вираження причинно-наслідкових відношень у складних реченнях. Використання граматичних конструкцій вираження взаємозалежності, взаємозв'язку та впливу одного явища на інше. Історія світової медицини.	6
8.	Вираження наслідку дії. Вживання складних речень зі словами <i>так що</i> . Повторення орудного відмінка. Нобелівські лауреати в галузі медицини.	2
9.	Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціалізована термінологія. .	2
10.	Вживання складних речень зі словами <i>який, яка, яке, які</i> . Дієприкметниковий зворот. Терміни-найменування захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів). Повторення давального відмінка.	4
11.	Вживання складних речень зі словами <i>тому що, бо</i> . Терміни на позначення причин захворювань, видів носіїв хвороб.	4
12.	Дієприслівниковий зворот. Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування.	4
13.	Медико-технічні терміни. Назви медичних інструментів.	2
14.	Реєстрація хворих. Терапевтичне, педіатричне, хірургічне відділення лікарні. Кличний відмінок.	4
15.	Історія хвороби, анамнез. Заповнення медичної карти.	2
	Залік	2
	Разом за змістовим модулем 3	51

Змістовий модуль 4. Функціонально-семантична основа навчально-професійного дискурсу (стратегії і тактики спілкування).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Захворювання/ушкодження опорно-рухового апарату. Скарги пацієнта й симптоми. Тіло людини. Скелет.	6
2.	Захворювання серцево-судинної системи. Скарги пацієнта й симптоми захворювань. Будова серця.	6
3.	Захворювання шлунково-кишкового тракту. Скарги пацієнта й симптоми захворювань. Біль і його характеристики. Шлунок. Травна система та її функції.	6

4.	Захворювання шкіри. Скарги пацієнта й симптоми.	4
5.	Захворювання ендокринної системи й обміну речовин. Скарги пацієнта й симптоми.	4
6.	Зародження нового життя. Фізичний і психічний розвиток дитини.	4
7.	Захворювання імунної системи.	4
8.	ВІЛ: шляхи зараження та способи захисту.	4
9.	Алергічні захворювання. Скарги хворого при алергії.	4
10.	Кров. Судини, артерії та вени.	4
11.	Захворювання сенсорної та нервової систем. Скарги пацієнта й симптоми. Мозок і нервова система.	4
12.	Захворювання органів дихання. Скарги пацієнта й симптоми захворювань органів дихання. Легені.	6
13.	Система виділення. Нирки.	4
14.	Променева діагностика. Променева хвороба.	4
15.	Радіотерапія та радіохірургія.	4
	Залік	2
	Разом за змістовим модулем 4	49

**Тематичні плани самостійної позааудиторної роботи з української мови як іноземної
для студентів факультету підготовки іноземних громадян
(спеціальність 222 «Медицина»)**

II курс

Тематичний план самостійної позааудиторної роботи до Модуля № 3_Синтаксично-семантичні та функціональні особливості медичної термінології

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальнонаукові терміни, що використовуються в медицині.	4
2.	Терміни-назви процесів та морфологічних структур, притаманних організму людини.	4
3.	Терміни-найменування захворювань, їх форм перебігу та ознак (симптомів, синдромів).	4
4.	Терміни на позначення причин захворювань, видів носіїв хвороб.	4
5.	Терміни на позначення методів і способів обстеження та лікування.	4
6.	Назви хірургічних інструментів.	4
7.	Основні медичні терміни.	4
8.	Організація охорони здоров'я в Україні.	4
9.	Організація охорони здоров'я в моїй рідній країні.	4
10.	Туберкульоз легенів.	4
11.	Профілактика захворювань дихальної системи.	4
12.	Гіпертензія.	2
13.	Профілактика захворювань серцево-судинної системи.	2
14.	Профілактика захворювань травної системи.	2
	Усього годин	50

Тематичний план самостійної позааудиторної роботи до Модуля № 4. Функціонально-семантична основа навчально-професійного дискурсу (стратегії і тактики спілкування).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Отруєння. Шкідливі речовини в продуктах харчування.	4
2.	Дерматити.	4
3.	Профілактика шкірних захворювань. Гігієна тіла пацієнта.	4
4.	Лікувальне харчування.	4
5.	Причини захворювань ендокринної системи й обміну речовин.	4
6.	Гени й спадковість.	4
7.	Імунітет. Способи покращення імунітету.	4
8.	Епідемії та пандемії в історії людства.	4
9.	Види алергії. Засоби і дії, що полегшують стан пацієнта.	4
10.	Профілактика алергійних захворювань.	4
11.	Особливості роботи з «маленькими пацієнтами».	4
12.	Особиста гігієна дитини.	4
13.	Вплив захворювань на психіку людини та її поведінку.	4
14.	Засоби та дії, що полегшують стан хворого / потерпілого.	4
15.	Перша медична допомога при невідкладних станах.	4
16.	Аварія на ЧАЕС – екологічна катастрофа планетарного масштабу.	4
17.	Радіаційна безпека населення.	6
	Усього годин	70

МОДУЛЬ 2: 6,3 кредитів ECTS/190 год. 120 (ауд.) / 180 (самост).

Підсумковий контроль – іспит.

Аудиторна робота – 40%, СРС – 60%

4. Тематичний план лекцій (лекції не передбачені)

5. Індивідуальні завдання (Не передбачені)

6. Методи навчання

На практичних заняттях використовуються такі методики і технології: пояснення викладача, прослуховування магнітофонного запису діалогів українською мовою, робота з електронними словниками при двосторонньому перекладі текстів, рольові ігри.

Самостійна робота включає: підготовку до тестів, контрольних робіт, виконання домашніх завдань, підготовку та оформлення рефератів, переклади текстів, заучування напам'ять навчального матеріалу, Інтернет, лінгвістичні комп'ютерні програми.

7. Методи контролю

Контрольні заходи включають **поточний і підсумковий семестровий контроль.**

1.

Поточний контроль

Проводиться на кожному занятті. Оцінюється рівень розуміння студентом граматичного матеріалу, вміння формулювати запитання по темі та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з

урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких

є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (CA), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$? = (CA \times 200) : 5$$

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є екзамен:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до екзамену становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (CA), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$? = (CA \times 120) : 5$$

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

2. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку (диференційованого заліку) в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених робочою навчальною програмою. Семестровий залік (I-й, II- й та III- й семестри) виставляється за результатами поточного контролю.

Семестровий іспит – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід. Студент вважається допущеним до семестрового екзамену з навчальної дисципліни, якщо він відвідав усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та при її вивченні впродовж семестру набрав кількість балів, не меншу за мінімальну (72 бали). Семестровий екзамен проводиться у письмовій формі у період екзаменаційної сесії, відповідно до розкладу. Форма проведення екзамену є стандартизованою і включає контроль теоретичної та практичної підготовки. Іспит з української мови проводиться наприкінці терміну навчання

(IV-й семестр). Екзаменаційна робота передбачає оцінювання знань граматичного матеріалу та усного мовлення, яке складається з виконання граматичного завдання, монологічного висловлювання за заданою темою, моделювання ситуативного діалогу (2-ий рік навчання), читання та письмового перекладу мікротексту з наукового стилю мовлення. Повне оволодіння студентом вивченого матеріалу здійснюється за допомогою додаткових запитань.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні екзамену становить 80.

Мінімальна кількість балів при складанні екзамену - не менше 50.

3. Критерії оцінювання знань

Оцінка знань студента проводиться за п'ятибальною національною шкалою:

5 - оцінка «**відмінно**» ставиться, коли студент дає абсолютно вірну відповідь, без значущих помилок мовленнєвого характеру. **4**

- оцінка «**добре**» ставиться, коли студент дає вірну відповідь, але мають місце помилки мовленнєвого характеру, тему розкрито не повною мірою або не чітко. **3**

- оцінка «**задовільно**» ставиться, якщо тему розкрито не повною мірою, порушено зв'язок, логічність переказу, мають місце комунікативно значущі помилки. **2**

- оцінка «**незадовільно**» ставиться, коли тему не розкрито, студент не може виконати завдання або відповісти на запитання.

4. Визначення кількості балів, яку студент набрав з дисципліни

Оцінка з дисципліни, яка завершується екзаменом визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 72) та балів за екзамен (не менше 50).

Оцінка з дисциплін, формою підсумкового контролю яких є залік базується на результатах поточної навчальної діяльності та виражається за двобальною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність бал не менше 60% від максимальної суми балів з дисципліни (120 балів).

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

9. Рекомендована література

1.4. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1.4.1. ОСНОВНА

1. Голод Н. С. Українська мова як іноземна : [навчально-методичне видання] / Н. С. Голод, М. В. Панчишин, З. Я. Родчин. – Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2014. – Ч. 1. – 202 с. : іл.
2. Кобзей Н. В. Українська мова як іноземна : [навчально-методичне видання] / Н. В. Кобзей, У. В. Соловій. – Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2014. – Ч. 1. – 138 с.
3. Куйловська Н. Л. Українська мова як іноземна : [навчально-методичне видання] / Н. Л. Куйловська, У. В. Соловій. – Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2015. – Ч. 1. – 148 с. : іл.
4. Литвиненко Н. П., Місник Н. В. Медицина в термінах і визначеннях / Ніна Павлівна Литвиненко, Наталія Володимирівна Місник. – К. : Книга-плюс, 2015. – 304 с.

5. Максименко С. Д. Педагогіка вищої медичної освіти : [підручник] / С. Д. Максименко, М. М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 288 с.
6. Преподавание русского языка иностранным студентам : теория и практика, традиции и инновации : монографія / [под ред. Н. И. Ушаковой]. – Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2014. – 391 с.
7. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 37–38.
8. Программа дисциплины «Русский язык» для студентов-иностранцев, обучающихся в вузах Украины медико-биологического профиля / Составители : Е. И. Гейченко, Л. И. Васецкая. – Запорожье : ЗГМУ, 2012. – 96 с.
9. Программа по русскому языку для иностранных студентов медицинского факультета (английская форма обучения) : [текст] / [сост.: Т. Н. Алексеенко, Т. В. Клочко] / [за ред. Н. И. Ушаковой]. – Харьков, 2013. – 57 с.
10. Робоча програма навчальної дисципліни «Російська мова» : [текст] / [уклад.: Т. В. Крисенко, Т. В. Гаврюшенко, В. В. Циганенко]. – Харків, 2013. – 56 с.
11. Тимчасова програма навчальної дисципліни «Російська мова як іноземна (російськомовна форма навчання)» для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України; галузі знань 22 «Охорона здоров'я» : [текст] / [уклад.: К. І. Гейченко, Л. І. Васецька, Н. М. Філяніна та ін.]. – К., 2016. – 128 с.
12. Тимчасова програма навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для іноземних студентів підготовчих факультетів / відділень вищих навчальних закладів МОЗ України : [текст] / [уклад.: С. М. Луцак, Г. Я. Іванишин, С. М. Кут та ін.]. – К., 2015. – 96 с.
13. Тимчасова програма навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» для підготовки англomовних студентів у вищих навчальних закладах МОЗ України; галузі знань 22 «Охорона здоров'я» : [текст] / [уклад.: С. М. Луцак, О. І. Криницька, О. В. Дикан та інші]. – К. – 2016. – 180 с.
14. Тимчасова програма навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна (українськомовна форма навчання)» для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України; галузі знань 22 «Охорона здоров'я» : [текст] / [уклад.: С. М. Луцак, О. В. Гончарук, Г. Я. Іванишин та інші]. – К., 2016. – 168 с.
15. Типова програма нормативної навчальної дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів вищих медичних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації : [текст] / [уклад.: О. С. Ісаєва, М. Ю. Шумило, Н. В. Кучумова]. – К., 2013. – 63 с.
16. Фахова мова медика : (українська мова за професійним спрямуванням) : [навч. посіб.] / Ніна Павлівна Литвиненко, Наталія Володимирівна Місник. – К. : Книга-плюс, 2012. – 334 с.
17. Філоненко М. М. Методика викладання у вищій медичній школі на засадах компетентнісного підходу : Методичні рекомендації для викладачів та здобувачів наукового ступеня доктора філософії (PhD) ВМ(Ф)НЗ України / Мирослава Мирославівна Філоненко. – К. : «Центр учбової літератури», 2016. – 88 с.

1.4.2. ДОДАТКОВА

18. Антонів Л. В. Програма з української мови для студентів-іноземців вищих навчальних закладів / Л. В. Антонів, Б. М. Сокіл, Н. І. Станкевич. – Львів : Видавництво ЛНУ, 2004. – 27 с.
19. Вінницька В. М. Українська мова. Практичний курс граматики для студентів-іноземців : [підручник] / В. М. Вінницька, Н. П. Плющ. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2003. – 272 с.

20. Єдина типова навчальна програма з української мови для студентів-іноземців основних факультетів нефілологічного профілю вищих навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації : [текст] / [уклад: Л. І. Дзюбенко, В. В. Дубічинський, С. А. Чезганов та ін.] / [за ред. О. Н. Тростинської, Н. І. Ушакової]. – К. : НТУУ «КПІ», 2009. – Ч. 3. – 52 с.
21. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання : [текст] / [наук. ред. укр. видання – д-р пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєв]. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
22. Кисіль Г. Г. Культура мовлення медика : [навчальний посібник] / Г. Г. Кисіль, В. Ф. Москаленко, В. З. Нетяженко, І. В. Мельник. – К. : Здоров'я, 2010. – 464 с.
23. Людина : [енцикл. путівник]. – К. : Махаон-Україна, 2007. – 304 с. : іл.
24. Мазурик Д. Державний іспит з української мови як іноземної : вимоги та результати / Данута Мазурик // Теорія і практика викладання української мови як іноземної : зб. наук. праць. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – Вип. 11. – С. 65–70.
25. Навчальні мінімуми з української і російської мов для іноземців / Укл. Н. Ф. Зайченко, С. А. Воробйова. – К. : ІСДО, 1995. – 200 с.
26. Программа по русскому языку для студентов-иностранцев основных факультетов высших учебных заведений Украины I–IV уровней аккредитации [текст] / [сост.: Н. И. Нагайцева, Т. А. Снегурова, С. Н. Чернявская]. – Харьков, 2004. – 57 с.
27. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими / за заг. ред. А. В. Єпішина. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2001. – 768 с.
28. Ушакова Н. І. Концепція мовної підготовки іноземців у ВНЗ України / Н. І. Ушакова, В. В. Дубічинський, О. М. Тростинська // Викладання мов у вищих навчальних закладах на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки : [зб. наук. праць]. – Харків, 2011. – Випуск 19. – С. 136–146.
29. Фролова Т. Д. Українська за 26 днів : Українська для тих, хто її не вивчав : [навч. посіб.] / Т. Д. Фролова. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 304 с. – (Вивчай сам).
30. Філоненко М. М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря / М. М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 334 с.
31. Філоненко М. М. Психологія спілкування. Підручник / М. М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 224 с.
32. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : [навч. посіб.] / О. В. Яшенкова. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 312 с.